

ข้อเสนอให้พรรคการเมืองค้ำประกันเงินกู้ของภาครัฐ

โดยกลุ่ม Policy Watch คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ในช่วงนี้พรรคการเมืองต่างๆ กำลังรณรงค์หาเสียงรับเลือกตั้งสมาชิกผู้แทนราษฎรกันอย่างเข้มข้น เกือบทุกพรรคได้เสนอนโยบายเศรษฐกิจและสังคมแบบ “ประชานิยม” โดยลดแลกแจกแถมกันอย่างไม่คำนึงถึงฐานะการเงินการคลังของภาครัฐเท่าที่ควร มีตั้งแต่ การเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำ การประกันรายได้ขั้นต่ำสำหรับเกษตรกร และคนทำงานกลุ่มต่างๆ การเพิ่มเงินสำหรับกองทุนหมู่บ้าน การเพิ่มเบี้ยยังชีพให้คนชราและคนพิการ การแจกคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนทุกคน การอุดหนุนซื้อบ้านซื้อรถ การตรึงราคาน้ำมันและแก๊ส การลดภาษีมูลค่าเพิ่ม/ภาษีเงินได้ รวมทั้งการลงทุนโดยภาครัฐในโครงการขนาดมหึมา เช่น การถมทะเลกรุงเทพฯ การสร้างรถไฟฟ้าในกรุงเทพฯ เพิ่มเติมอีกหลายสาย และรถไฟความเร็วสูงเชื่อมกรุงเทพฯ กับเมืองใหญ่ในภูมิภาค

แม้จะช่วยบรรเทาภาวะทางเศรษฐกิจของครัวเรือนในระยะสั้น แต่มาตรการหลายมาตรการจะไม่ส่งผลที่ยั่งยืน ไม่แก้ปัญหาที่ต้นเหตุและจะส่งผลเสียต่อประเทศในระยะยาว ถ้าพรรคการเมืองเหล่านั้นเข้าไปเป็นรัฐบาล และทำตามนโยบายประชานิยมที่ให้สัญญาอันตรายไว้ ภาครัฐคงมีโอกาสสร้างหนี้สินเพิ่มขึ้นอีกมาก จนอาจทำให้เกิดปัญหาหนี้สาธารณะได้ในระยะยาว อย่างที่เคยเกิดขึ้นในประเทศอาร์เจนตินาเมื่อหลายปีก่อน และที่กำลังเกิดขึ้นในประเทศกรีซในขณะนี้

กลุ่ม Policy Watch จึงมีข้อเสนอว่า เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาหนี้สาธารณะขั้นรุนแรงขึ้นในประเทศไทย ให้พรรคการเมืองร่วมรัฐบาลทุกพรรคที่เข้ามาบริหารประเทศ และนำเอานโยบายเศรษฐกิจประเภท “ลดแลกแจกแถม” มาใช้ **ต้องนำเอาทรัพย์สินของสมาชิกพรรค หรือของบุคคลผู้สนับสนุนพรรคมาค้ำประกันเงินกู้ของภาครัฐอันเกิดจากนโยบายดังกล่าว** โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่จะทำให้หนี้สาธารณะมีมูลค่าสูงกว่า 50% ของ GDP โดยให้ภาระหนี้สาธารณะนี้รวมถึงหนี้ของรัฐบาลที่กระทรวงการคลังเป็นผู้กู้ หนี้ของรัฐวิสาหกิจ และหนี้ของกองทุนนอกงบประมาณ (เช่น กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง) ทั้งนี้ เพื่อให้พรรคการเมืองเหล่านั้นเข้ามาช่วยรับผิดชอบกับผลของการดำเนินนโยบายอันอาจทำให้ภาครัฐมีหนี้สินที่ไม่สามารถชำระคืนหนี้สาธารณะได้ โดยหากภาครัฐไม่มีรายได้เพียงพอที่จะชำระหนี้คืนได้ครบถ้วนตามกำหนด ก็ให้นำเอา

ทรัพย์สินซึ่งพรรคการเมืองใช้ค้ำประกันมาขาย เพื่อให้ภาครัฐสามารถใช้จ่ายได้จากการขายทรัพย์สินส่วนนี้ไปในการชำระหนี้ก่อนที่จะตกอยู่กับผู้เสียภาษีรายอื่นๆ

การที่กำหนดไว้เฉพาะส่วนของหนี้สาธารณะที่เกิน 50% ของ GDP ก็เพราะว่าสัดส่วนดังกล่าวเป็นเพดานของกรอบความยั่งยืนทางการคลังซึ่งกระทรวงการคลังเคยกำหนดไว้ในปี 2547 และเราเห็นว่าเป็นระดับที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ณ สิ้นเดือนมีนาคม ปี 2554 หนี้สาธารณะของไทยมีมูลค่า 4.246 ล้านล้านบาท คิดเป็นประมาณ 41% ของ GDP ซึ่งถือเป็นระดับที่พอยอมรับได้

เราเข้าใจดีว่าข้อเสนอดังกล่าวอาจจะมีปัญหาในทางปฏิบัติอยู่บ้าง เช่น จะทำอย่างไรให้เงื่อนไขการค้ำประกันเงินกู้โดยพรรคการเมืองมีการบังคับใช้อย่างจริงจัง พรรคร่วมรัฐบาลหลายๆ พรรคจะแบ่งส่วนรับผิดชอบในการค้ำประกันเงินกู้กันอย่างไร และในกรณีที่เปลี่ยนพรรคร่วมรัฐบาลจะปรับเปลี่ยนความรับผิดชอบในการค้ำประกันเงินกู้กันอย่างไร แต่เราเชื่อว่าปัญหาในทางปฏิบัติเหล่านี้ น่าจะแก้ไขได้

เราเพียงแต่หวังว่า ในช่วงเวลาของการหาเสียงนี้ หากพรรคการเมืองไหนยอมรับข้อเสนอนี้ ก็น่าจะแสดงว่าพรรคการเมืองนั้นมีความมั่นใจว่านโยบายของพรรคจะไม่ก่อให้เกิดปัญหาภาวะการเงินการคลังของภาครัฐในที่สุด และเมื่อพรรคการเมืองใดก็ตามมีโอกาสเข้าไปเป็นรัฐบาล ก็น่าจะทำให้นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีได้ยับยั้งซึ่งใจบ้างก่อนที่จะตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายประชานิยมอันอาจนำความหายนะทางเศรษฐกิจมาสู่ประเทศชาติ

30 มิถุนายน 2554